

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA

Str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
Tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md, www.calm.md

Nr.223 din 30 iulie 2025

Către: CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII
MOLDOVA

Copie: MINISTERUL DEZVOLTĂRII ECONOMICE ȘI DIGITALIZĂRII

Aviz

la proiectul de Hotărâre a Guvernului „Pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 109/2025 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public” (număr unic 551/MDED/2025)

1. Considerații generale

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat proiectul de Hotărâre a Guvernului „Pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 109/2025 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public” (număr unic 551/MDED/2025), în continuare Proiect

CALM a analizat prevederile Proiectului în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale (APL), stabilind următoarele.

2. Legislația aplicabilă

- ❖ Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994;
- ❖ Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială "Tratate internaționale", 1999, volumul 14, pag.14;
- ❖ Legea privind descentralizarea administrativă, nr. 435-XVI din 28.12.2006;
- ❖ Legea privind administrația publică locală, nr. 436-XVI din 28.12.2006;
- ❖ Legea nr. 109/2025 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public;
- ❖ Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative;
- ❖ Legea nr. 155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice.
- ❖ Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 886 din 08 noiembrie 2013 „Pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 305 din 26 decembrie 2012 privind reutilizarea informațiilor din sectorul public”.

3. Constatări/obiecții și propuneri

CALM, în rezultatul examinării Proiectului, Vă comunică următoarele.

1) În aspect general al sistemului constituțional și normativ existent *clauza de adoptare a actului normativ* conține temeiul legal de adoptare a actului normativ respectiv, fiind un element obligatoriu (art. 44 din Legea cu privire la actele normative). Efectiv clauza de adoptare determină competența și limitele competenței Guvernului de adopta cadrul normativ respectiv, ori altfel Guvernul ar putea adopta norme primare care țin de prerogativa legilor. Clauza de emitere a Proiectului face referință la art. 16 alin. (3) lit. a) a Legii nr. 109/2025 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public, care autorizează Guvernul să adopte doar Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 109/2025 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public, dar nu și Licența standard pentru date deschise și Lista categoriilor tematice de seturi de date cu valoare ridicată (sbpct. 1.2. și 1.3. a pct. 1 a Hotărârii din Proiect). Dacă privind sbpct. 1.3 ar putea fi adăugate în clauza de adoptare și art. 14 și 15 din Legea nr. 109/2025, atunci anexa 2 din Proiect privind Licența standard este discutabilă. Respectiv și denumirea Proiectului nu coincide conținutului său (*denumire mai restrânsă decât conținutul*), contrar regulilor tehnicii normative. ***Se propune ca deficiențele respective să fie înlăturate pentru a asigura legalitatea și certitudinea Proiectului.***

2) Conform pct. 6 din Anexa 1 la Proiect (Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 109/2025 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public) „*organismele din sectorul public și întreprinderile publice vor desemna cel puțin o persoană responsabilă pentru îndeplinirea obligațiilor prevăzute la pct. 5.*”. ***Pentru realizarea acestor prevederi se propune, mai ales pentru APL, să fie modificată și legislația în domeniul serviciului public. Astfel Clasificatorul unic al funcțiilor publice, aprobat prin Legea nr. 155/2011 ar fi necesar (similar cum anterior a fost completat cu funcțiile de auditor, auditor superior, auditor principal) să fie completat cu funcțiile de specialist (inclusiv superior, principal, etc.) în domeniul deschiderii și reutilizării datelor. La fel rămâne problema cronică de ajustare/aliniere concomitentă a prevederilor legislației privind finanțele publice pentru alocarea resurselor financiare suficiente. Aceste momente trebuie soluționate din start inclusiv prin completarea dispozitivului Hotărârii din și nominalizarea celor responsabil și a termenelor necesare.***

3) În contextul celor menționate la punctul precedent, pentru realizarea prevederilor pct. 6, 17, etc. din Anexa 1 la Proiect la nivel local, cum ar fi punerea la dispoziția utilizatorilor în „*format prelucrabil automat*”, „*în format deschis*”, etc., toate APL trebuie să fie înzestrate centralizat cu tehnologie necesare pentru aceasta. ***Aceste aspecte trebuie soluționate prin completarea dispozitivului Hotărârii din Proiect, inclusiv cu nominalizarea celor responsabil și a termenelor necesare.***

4) În afară de cele menționate la pct. 1 din prezenta, Anexa 2 la Proiect ***trebuie adaptată la prevederile sistemului de drept existent.*** De exemplu prevederile de la pct. 4 lit. b. (Declinări de răspundere) și lit. c (Despăgubire) din Anexa 2 la Proiect sunt specifice sectorului afacerilor sau altor sisteme de drept. ***Unele argumente.*** De exemplu în sistemul nostru de drept subiect al răspunderii (în temei patrimoniale) este autoritatea publică, iar răspunderea Guvernului nu poate fi identificată (ca răspundere universală) cu răspunderea APL, care au statut autonom și răspund autonom în limitele unui sistem administrativ descentralizat. Același lucru se referă la despăgubiri.

5) În contextul celor menționate la punctul de mai sus, la pct. 5 (Proprietatea intelectuală) din Anexa 2 la Proiect ***toate seturile de date nu pot fi doar proprietatea intelectuală exclusivă a Guvernului. În mod firesc conform sistemului constituțional și legal existent toate seturile de date sunt, după caz, proprietatea intelectuală a statutului sau a unităților administrativ-teritoriale. Se propune ca pct. 5 din Anexa 2 la Proiect să fie modificat respectiv.***

6) *În contextul celor menționate, la pct. 6 (Încetarea licenței) din Anexa 2 la Proiect rezilierea licenței nu ar trebui să fie făcută de Guvern (aceasta nici nu este real), dar de organisme din sectorul public și întreprinderile publice din numele statului sau unității administrativ-teritoriale, ori de AGE, ca autoritate competentă pentru schimbul de date și interoperabilitate la solicitarea organismelor și întreprinderilor respective (cu modificările de rigoare în Proiect).*

7) *Unele constatări suplimentare privind Anexa 2 la Proiect.* În aspect general prevederile Anexei 2 la Proiect (Licența standard pentru date deschise) par a fi un concept *transpus automat din domeniul privat/comercial*, care nu este conectat la sistemul existent de drept public. Astfel nu sunt clare mecanismele/consecințele de încetare, retragere a licenței, inclusiv măsuri de constrângere/răspundere pentru utilizarea materialul licențiat în moduri care nu sunt reglementate de Licență (cum ar fi pct. 9, etc. din Anexa 2 la Proiect).

Ținând cont de cele menționate, CALM consideră că Proiectul poate fi susținut spre a fi promovat, doar după introducerea propunerilor menționate mai sus.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Exec.: V. Rusu, expert CALM
tel. 0795 88 165; 022 22 35 09